

Anul LII.

N-rul 36

Arad, 2 Septembrie 1928

Demisia Primatului Bisericii Anglicane.

Dr. Davidson Arhiepiscopul de Canterbury mitropolit Primat al Bisericii Anglicane a demisionat din înaltul post ce deține.

Data retragerii din oficiu să a fixat-o pe ziua de 12 Noemvrie a. c. În locul său a fost numit Arhiepiscopul de York Dr. Lang.

Aceasta schimbare în conducerea bisericii Marii Britanii nu poate fi trecută cu vedere de lumea teologică și întrebarea naturală care să poate pune ori și cine care urmărește viața bisericească în mare este următoarea: De ce a demisionat Arhiepiscopul de Canterbury și cine este noul Primat?

Arhiepiscopul Davidson deși trecut peste vrâsta de 80 ani este încă un bărbat de acțiune o personalitate care nu se dă învins și nu admite nici un compromis când e vorba de a aduce un bine în Biserica sa. Adânc convins de adevărul că „Biserica lui Christos una este” și văzând pe deoparte drumul rătăcit al sectarilor în Biserica Anglicană, iar pe de alta divizarea creștinismului în atâtea Biserici cu învățături diferite, Dr. Davidson să a format un crez în timpul pastoriei sale, de a reduce în sânul Bisericii sale pe sectari iar în afară să realizeze o reunire a Bisericilor creștine. Ca Teolog desăvârșit, Arhiepiscopul de Canterbury cunoștea, că o înțelegere cu celelalte Biserici creștine nu se poate face decât pe baza adevărării învățăturei creștine din Sf. Scriptură explicată în cele 7 Sinoade ecumenice și din Sf. Tradiție.

Dintre toate Bisericile creștine, el fu convins că singură Biserica Ortodoxă de răsărit este adevărata păstrătoare a creștinismului primelor secole și de aceea gândul său fu de a se apropia de Biserica ortodoxă. Dar deosebirea de învățătură dintre anglicani și ortodocși

zădărnică orice încercare. Spre a înlesni o apropiere între cele două biserici, Primatul Angliei a înțeles, că singurul lucru ce poate face este de a aprobia învățătura bisericii sale de învățătura bisericii ortodoxe, tocmai contrar altora care voiau ca Biserica ortodoxă să se apropie de Anglicani. Deci o vedere, că se poate de sănătoasă bazată pe convingerea firmă, că adevărata învățătură creștină nu s-a păstrat decât în Biserica ortodoxă. Începutul l-a încercat să-l facă schimbând carteaua de rugăciuni în sensul de a da o explicare Sf. Eucharistii după uzul și tradiția bisericii ortodoxe — deși nu putea introduce totul de o dată. Această schimbare trebuia să aibă aprobarea parlamentului englez. Aici Biserica anglicană s-a isbit de votul negativ al politicei ca și biserică rom. ortodoxă cu ocaziunea votărilor recentelor legi bisericești. Infrângerea aceasta a sdorbit atât de mult pe șeful Bisericii anglicane încât l-a determinat să-și dea demisia. Totuși mai era la ordinea zilei încă o problemă de caracter moral care se desbătea tot în parlament și Primatul Angliei a dorit ca să mai dea o luptă finală de a se retrage și așa să fixează eșirea din oficiu în Noemvrie.

Guvernul englez a prezentat parlamentului un proiect de lege, care dădea dreptul unui văduv să se căsătorească cu cununata sau cu nepoata sa din căsătoria anterioară. Dr. Davidson, Primatul Angliei, a votat ca această chestiune de moralitate să fie discutată în prezența sa și în ultima sa prezență în parlament după o activitate de 34 ani. Într-o cuvântare caldă după ce a arătat baza lăgăturilor de rudenie în creștinism și pedecile ce se opun anumitelor grade de rudenie și încusirile, bătrânul arhiepiscop a făcut un impresionant

apel în numele bisericii sale pentru viața socială și moralitate accentuând, că dacă se va vota această lege nu mai rămâne decât ca biserica anglicană să admită în urmă ca să se contracteze căsătorii între mamă vitregă și fiu sau fiică vitregă și tată, și atunci se dă la o parte morală creștină. În urma acestei cuvântări proiectul guvernului a căzut, iar bătrânul arhiepiscop a zâmbit fericit și s'a luat rămas bun dela parlamentul, din care a făcut parte peste 34 ani.

Și astfel s'a încheiat activitatea publică omului, care în sufletul său este pătruns de adevarurile creștine, însă pe cari nu le-a putut realiza pentru binele obștesc, căzând zdrobbit de intriga și politica laică, la care s'a adăogat intervenția papismului spre zădănicirea apropierei dintre bisericile creștine în afara de veaderile Romei. — Fi-va oare noul Primaț mai energetic și mai norocos?

Dr. Lang, arhiepiscop de York, n'a făcut până în prezent nici-o declarăție în privința cărții de rugăciuni, însă anglicanismul pune mari speranțe în noul Primaț. Episcopul de Londra Ingram a fost mai înainte superiorul dr.-lui Lang, care trecând ca primat va deveni superiorul episcopului de Londra, care a declarat într-un ziar: „Nici-o altă numire nu similar fi cauzat o mai mare fericire. Va fi o mare bucurie ca să servesc unuia care m'a servit cu credință. Îi voi da tot ajutorul posibil în noua sa răspundere”. Din aceste cuvinte se vede că arhiepiscopul Lang ridicat acum la rangul de primat se bucură de stima și aprecierea episcopilor englezi. Neîzbânda din parlament, pare să fi trezit pe înalții prelați anglicani și să recunoacă cauza înfrângerii în neunirea lor. Chestiunea va veni din nou în fața parlamentului, când se speră, că vederea bisericei anglicane să fie unită. Atunci cred, că izbânda va fi asigurată. Ce lecție târzăe pentru noi! — Fi-vom oare mai înțelepți în viitor?!

Ca curiozitate comunic, că primatul anglican a fost numit de rege. Adunarea episcopilor nu are altceva de făcut, decât să confirme numirea făcută de rege. — Înainte de a-și ocupa scaunul noul Primaț trebuie să plătească diferite taxe de instalare, cari se ridică la suma de 850 lire sterline sau 700.000 lei.

prof. Vintilă Popescu.

Cetiți și răspândiți
„Biserica și Școala”.

Viața creștinească la sate.

Timpul trece, iar impresiile plăcute își sapă brazdă tot mai adâncă în suflet, și uneori înving tăcerea.

Momente din viața dela sat mi-au procurat amintiri, cari vor rămâne...

E vorbă de trei sătulețe mici, la dreapta Gurahonțului, mergând cu trenul spre Brad, așezate pe două văi. Podoaba naturii e măreajă! Gândul îi duce la ziditorul El, și te face mai creștin... Ochii privesc cu nesăt covorul verde de iarbă, întins pretutindeni, împodoblit cu pomii înflorîți, cu păduri, ce se ridică falnic spre creștetul munților... Părae cu ape cristaline în zgomotul repejunit lor, șerpuiesc prin văi și despărț în uști casele satului, așezate una după alta dealungul dealului...

Pe drumul petros, după două clasuri cu trăsura, ajungem în capul satului. Se văd case mici de muște văruite alb. Copii pe stradă. Câte o femeie cu pași grăbiți intră la vecină sa după ceva împrumut... Coșurile fumegă, și fumul învăluie coperișele caselor fără coșuri. E pregătire mare. E Sâmbăta Paștilor...

Pela ceasul trei sunetul de toacă în chip mistic oprește pe un moment sărungicioșii satului, se întorc cu față spre răsărit și fac sfânta Cruce. E timpul Vecerulei.

„Zaconul anului trecut, moștenit dela strămoși nimic nu își-a pierdut din curățenia sa. Tot la patru cinci case se adună credincioșii, de unde nu lipsesc nici pruncii, îngenunchind cu toată smerenia ascultă rugăciunea „părintelui”, molitva deslegării de post. Așa se face peste tot satul. Dela „Molitvă”, după un schimb de vorbe, cu salutul, „Dumnezeu să ne ajungă în pace și sănătoșil Praznicul de mâne” se întorc la casele lor.

Amurgul serii se lasă tot mai mult peste sat, până ce numai stelele în linștea nopții îlcăresc pe cer... Noapte bună...

Cântatul cocoșului de dimineață, glasul melodios de clopot și toaca de paltin, risipesc linștea nopții. Undele aerului proaspăt de dimineață duc în depărtări prin văi, vesteau bună: „Hristos a înviat!”... Cu mic cu mare, în halne frumoase, țesături și brodării gătite larna în jurul sobet, bărbăți, copii, femei și fete, grăbesc spre biserică, la închunare...

La mîndre, credincioșii, în rânduri de câte doi, în fața sfintei icoane mărturisesc adevărul, că a înviat Hristos, își fac „sărutarea frâțească” și smeriti își pleacă fruntea pentru ungere, pecetuierea mărturisirii lor. Sfârșitul Liturgiei se încheie cu obiceiul bun, de a scoate „mielul Paștelor”, după ce urmează împărțirea „Paștelor” la credincioșii... Obiceiuri bune, măngâitoare de suflete.

În măreață zi, bunii creștini de pe acele platouri cu pietate și-aduc aminte de morții lor: părinți și frați, mame și surori... Cu toții, în frunte cu preotul

lor, urcă la cimitir, cu părăstase... Îmi voi aduce aminte totdeauna de cantorul Lisandru, cântăreț cu renume.

În cursul celor două zile multe clipe mi-au adus lacrimi în ochi... vedeam și simțeam în mine legătura firească și sfântă dintre preot și enoriași săi, simțeam și m'am încredințat de iubirea, abnegația și jertfa, pe care e în stare credinciosul să o facă pentru păstorul său sufletesc, dacă el s-a încredințat, că „părintele” său este păstorul bun (Ioan cap. 10.)

Îmi ziceam în taină, fericit de satul acesta, toți, de aceeași credință, valurile turburătoare nu va atins, lupii răpitori n-au dat peste stauul vostru... Frumoasă viață creștină ască duceți voi în mijlocul naturii, voi fi în munți; sufletul vostru este curat ca apa cristalină, ce vă stămpără setea în munca voastră de toate zilele. Ce pedeapsă dumnezească va atinge pe acela, care va culeza să strice credința voastră și ia și ce datorinje și responsabilitate mare are preotul, păstor de suflete pentru voi.

Luni, a doua zi, la Vecernie, în Biserica ticsită de credincioși, mi-am luat rămas bun dela cel, între cari m-am simțit „adevărat părinte”... Le-am spus vorbe măngâitoare și de încurajare... „Voi spune Prea Sfîntului Sale despre voi, în credință și iubirea ce-o aveți față de Biserică să fiți tari, căci Dumnezeu va fi cu voi și cu pruncii voștri”...

Semnul iubirii, al legăturii sufletești între mine și între ei n-a lipsit! La împărțirea anaforei, bătrâni încărunciți în cinste, copii, femei și fete cu lacrămi pe fețele lor își sărutau mâna... „Părinte nu ne uita”... „Spune-i Prea Sfîntului nostru Vlădică sănătate din partea noastră... și să vină și pe la noi!”...

Cornel Mureșan
preot.

Hristos Mântuitorul și Revoluția evreiască.

**De mitropolitul ANTONIE al Chievului
Trad. de A. CUZNETOV, cand. de preot.**

Apostolul Ioan, credincios metodei sale, de a omite tot ce era scris de ceilalți Evangeliști, nu amintește nici chiar învinuirile ce aduceau dușmanii Mântuitorului înaintea lui Pilat. El presupune, că cititorii cunosc curvintele din Evanghelia a treia: „Să au început să-l părăsească pe el (înaintea lui Pilat) zicând: pe acesta l-am aflat răsvrătind neamul și oprind a da dajdie Cesarului, zicând că el este Hristos Împărat”. (Luca 23,2).

Probabilitatea aceasta se intemeiază și pe aceea, că după Apostolul Ioan, Pilat întrebă direct pe Isus Hristos: tu ești Împăratul Iudeilor? (Ioan 18,33.) Dușmanii lui Hristos și au fel de acuză va interesa pe reprezentantul stăpânirii române și de aceea, după obiceiul firii jidovești, nu s'au sfisit de cea mai josnică clevetire, despre dajdie și despre complotul contra siguranței statului, atunci când Mântuitorul tocmai prin aceea a atras nemulțămirea poporului asupra sa, că a renunțat la cea din urmă. Iar cum a vorbit El despre dajdia către statul

roman, noi o știm cu toții. Răspunsul Mântuitorului despre împărăția altiei lumi și despre adevăr, a convins pe Pilat cu desăvârsire despre nevinovăția lui Hristos. Mai mult chiar. Pilat știa de mai multe, că Mântuitorul a fost tradat din invadie (Marcu 15,10.) Totuș, precum se vede, Pilat supără pe Iudei, și-a băut joc de pornirea lor revoluționară, spunându-le: „voi să vă slobozesc vouă pe Împăratul Iudeilor?” (Ioan 18,39.)

Stihul următor, precum și istorisirea Evanghelistului Marcu ne dă de gândit din două motive. Intervenția de sloboziri pe Varava, s'a început mai multe de aducerea lui Hristos înaintea lui Pilat, pentru că versul acesta sună astfel: „Strigăt-ai drept aceea iarăși toți zicând: nu pe acesta, ci pe Varava”. Ce înseamnă aici „iarăși”? Evanghelistul nu a vorbit până aici de nici un strigăt. E posibil deci, că cererea pentru Varava a început mai multe, dar apoi a fost întreruptă de apariția dușmanilor lui Hristos. Atunci Pilat a vrut să se folosească de acest prilej, ca în locul unui turburător al înșinută de stat așa de nedorit pentru conducerea română, să fie în libertate un învățător inofensiv. În strigătele de răspuns ale poporului nu s'a format încă atitudinea dușmanoasă față de Mântuitorul, ci se observă dorința statorică de a scăpa pe Varava. Despre aceasta nu se pomenește în Evanghelia a patra. E probabil, că Pilat acum s'a hotărât să împlinească cererea multimei, care compătimnea pe agitatorul Varava, dar s'a și decis să se răzbune asupra poporului revoluționar, aruncând în bătaie de joc alintata idee revoluționară a poporului jidovești, zelemnind pe Împăratul ieșit din sânul poporului să frângă jugul romanilor. Cu toate acestea el vrea să satisfacă în parte sentimentului josnic al dușmanilor lui Hristos. Ascultând strigătele pentru Varava „a luat Pilat pe Iisus și la Bătut și ostașii împletind cununa de spini au pus-o pe capul lui și cu haină mohorată l-au înbrăcat pe el (în care l-a îmbrăcat Irod) și ziceau; bucură-te Împăratul Iudeilor și îl dau lui palme. Deci a ieșit iarăși Pilat și a zis lor: iată aduc vouă pe El afară, ca să cunoașteți, că întru dânsul nici o vină nu aflu. (Ioan 19, 1-4.)

Fără îndoială, din punct de vedere omeneșc, e o crizime să torturezi pe om și mai ales pe un om nevinovat, dar Romanul mândru și disprețuitor s'a gândit, că pentru Hristos și așa este o milă, dacă în locul judecării la moarte — precum cerea multimea, — îl supune bătăii cu biciul, iar dejosirea s'a referit nu atât la Hristos însuși, ci la intențiile autocratice ale Iudeilor.

Pilat, afară de aceasta, a încercat să deștepte compătimirea și mila față de Hristos, care de altfel era istovit de tortură și care era jertfa urei farizeilor. „Atunci a ieșit Iisus afară purtând cununa cea de spini și haina cea mohorată. Și Pilat le-a zis lor: iată omul!”. (v. 5.)

Probabil îghemonul nu s'a gândit, că batjocurirea idealului național și a alipirii poporului către liberatorul său, tocmai din cauza neputinței de a se răzbuna asupra batjocoritorului, a căzut asupra Aceluia, în a căruia persoană era batjocorită această idee revoluționară. Așa se întâmplă de obiceiu”.)

Cu toate acestea în momentul acesta, dragostea către Hristos și aducerea aminte de binele ce a făcut El, nu a fost încă smulsă din inima multimei; poporul a șovăit încă. Dar când l-au văzut pe El arhiereii și slugile au strigat zicând: răstignește-l, răstignește-l! (v. 6.) În inimile acestora nu a găsit loc compătimirea, dar la ura personală s'a mai adăugat și ura pentru faptul, că El Făcătorul de minuni, a permis unui păgân, ca în persoana lui să-și bătă joc de ce aveau și mai sfânt. Mai demult nu s'a pronunțat pentru aprobarea mișcării, iar acum e în stare până și să suferă, în loc ca prin vreo minune să apară cinstea poporului și a viitorului Împărat. De

^{*)} Aduceți-vă aminte, cum în „Răsboiu și pace” contele Rostocin atrage ura multimei asupra unui tiner orășean, care a fost rupt în bucăți de aceasta mulțime.

nici batjocura cărturilor, a bâtrânilor și a farizeilor se continuă pe Golgota astăzi fiind și de inscripția de pe cruce ofensătoare pentru popor. „Pe alii a măntuit, iar pe sine nu poate să se măntuiască“. (Matei 27, 41 – 43; Marcu 15, 31; Luca 23, 35.) Dar singură insultă nu a fost suficientă, trebuie să fie și alte dovezi, cari să convingă pe Pilat pentru răstignirea lui Hristos; mai ales că și poporul său la răspântie intru iubirea de ieri, între compătimirea și între supărarea pentru cele văzute acum înaintea sa.

Va să zică, arhieci, servitorii lor și farizeii, pe cari Ioan îi numește iudei, scoțindu-i din numirea generală „popor“, au apelat la judecata lui Pilat, după care Hristos trebuie să fie ucis, „căci pe sine Fiul al lui Dumnezeu s'a făcut“. (Ioan 19, 7.) De sigur o astfel de acuză a avut asupra lui Pilat tocmai un efect contrar. El „mai mult să temut“. A stat câteva minute cu Hristos și „dintr'aceasta caută Pilat să l slobozească pe El“. Însă iudeii, intriganți îscusiți, au știut, cu ce pot constrângi pe Pilat și au făcut aluzie la posibilitatea unui deaună: „de vei slobozi pe acesta, nu ești prieten Cesarului...“ etc. Prin aceasta Pilat a fost silit să recunoască afacerea drept un proces politic; că ar fi cazul de laeze majestatis; și el a ocupat scaunul judecății și nădăjuind să scape pe Mântuitorul cu trei cuvinte, a zis iudeilor: „Iată Impăratul vostru!... I-a pierdut

Primul strigăt a'l ighemanului: iată omul! a apelat la compătimire și acest nici n'a avut asupra mulțimiei un efect fatal, dar în cuvintele: Iată Impăratul vostru! mulțimea a simțit o zelemeșire, o bătaie de joc a visuluui său: iată ce fac și ce pot eu să fac cu împăratil voștri; voi, voi vrednicilor de dispreț voi visați răsturnarea stăpâniei noastre?!

Ei însă „au strigat: ia-l, ia-l, răstignește-l pe el! Acest strigăt s'a făcut obștesc, s'a făcut strigătul mulțimiei, care a trecut nepuțința urei sale dela Pilat la acela, care singur din întreagă mulțimea ar fi putut să nu permită astfel de injosire, iar El nu numai că a admis-o, ci și pe sine să supus ei.

(Va urma)

Venirea Mântuitorului.

„Să fiut omenesc va veni pre nouril Ceriului cu mărire și putere multă“. Luca 21, 27.

Venirea Mântuitorului Isus „fiul Tatălui cel mai naiv de vîcă“ va fi pentru omenire un eveniment neașteptat. El vine întrebat la noi. Se naște în lesle și vine ca om, sânge și carne. Vine întralt chip ca Duh și vrea să pregătească și să între în inimile noastre și acolo să-și facă lăcaș. Si vine și la sfârșitul veacurilor „cu puterea mare“, să pogoară din ceri ca un Dumnezeu și judecător, ca să răsplătească fiecaruia după faptele sale.

La început trăia omul în strânsă prietenie cu Dumnezeu, ceea ce nu ține decât pre timpul nevinovăției lui. Prin comiterea păcatului s'a ridicat între el și Dumnezel un perete mare despărțitor, prin ce el fu izgonit dela față lui Dumnezeu și fu coborât în mizeria cea mai mare. Si aceasta fu destul, ca el să peardă dragostea, liniștea și căldura părințească, să nu mai albe putința și îndrăzneala să-ș ridice prvirile la Cer, căci cel ce stăpânește stelele, luna și soarele nu mai voiește să știe de el și din flu iubit, devine dușman nesuferit. În aceasta stare a fost omul cobo-

rât, și ținut lipit pământului prin greutatea păcatului ce apăsa conștiința sa. Din starea aceasta tlcăloasă el n'a fost în stare să se ridice, dacă tot Dumnezeu părintele său, nu îl vine întru ajutor. Părându-l rău de făptura sa creată atât de maestos cu felurite însușiri frumoase corporale și spirituale. Si nefiind el în stare singur să se ajute, Dumnezeu îl trimite ajutor din cert, căci nu voiește ca să-i fie numai creator ci și Mântuitor „Așa a iubit Dumnezeu lumea cât și pre fiul său unul născut fa dat.“ Si aceasta opera măreajă o indeplinește fiul său unul născut Domnului nostru Isus Cristos.

Încă în Rai după comiterea păcatului măngăle Dumnezeu perechea primă cu o nădejde zicând șerpușul: „Unul din urmășii muerll va zdobi capul tdu“ Încă atunci dară a fost prezis Mântuirea omului, cea ce repetă Dumnezeu adese în decursul veacurilor. Acei patru mii de ani al Vechilului Testament nu sunt altceva decât o admoniere și o lungă pregătire a neamului omenesc pentru sosirea și primirea Mântuitorului. Si Dumnezeu în înțelepciunea sa a prelungit aceasta așteptare atâtă timp, căci el voia ca omul să fie deplin pregătit și împrejurările vieții noastre să-l fie atât de cunoșcute, ca omul cu supuțe să le poată primi. El voia ca prin prezlerile profetilor, prin exemplele ce le arătau părinții T. V. să oglindeze curat venirea Mântuitorului, așa că pășirea lui în lume totă să o cunoască și primească, fiecare din profetul T. V. a tras cu penelul său și a adaus la icoana Mântuitorului căte-o liniuță, așa că întregită de o mulțime de maestrili ea să prezintă la nașterea sa splendidă și admirată de toți. Si fiindcă acești Profeți în diferite timpuri și felurite forme L'a prezentat lumii, este evident, că toți a fost conduși de același spirit, carele prin ei a vorbit. Si toate profetii, cari diferiți bărbăți în decursul atâtării anilor le-a prezis, toate să adevărit în persoana Sa la nașterea din Vitelem. Dumnezeu întârzia cu trimiterea Mântuitorului și pentru aceea, spre a arăta omului până la evidență, că el prin puterele sale proprii nu este în stare să se ajute, ci spre a fi măntuit și trebuiește putere de sus. De fapt în decursul vremilor s'a ivit o mulțime de filozofi și învățători, cari sub felurite foame și sisteme voiau să fericească omenirea prin ridicarea atâtăor instituții, dar toate, toate să a prăbușit, fie într'o formă, fie într'altele. Lumea însă nu se făcu mai bună, ci din zi în zi tot mai rea, omenirea nu se mai putu ferici și căzu în tot mai mare mizerie. Astfel s'a văzut că ajutor omenesc este imposibil ca să vindece rasa, ba din contră ea tot mai creștea. Si deci dupăce toate fură zădarnice și opiniile omenesti tot ce măreau nefericirea, cum îș și ajunsese culmea naivită de nașterea lui Isus Christos, venii Mântuitorul din ceri, luă chip omenesc, să sălășlui în fecioara, se făcu carne din carne ei și os din oasele ei, și astfel „Cuvântul trup sa facut.“ Si acest trup s'a pus în

ieslea din Vitleem înainte cu 19 veacuri. Atunci veni Mântuitorul ca un milă nevinovat, fără de grai și luă slăbiciunile noastre corporale asupra Sa spre a nământui. El a plâns, a fomat, a suferit și murit pentru noi.

Mulți vor zice în zilele noastre: Pentru ce nu am fost în zilele nașterii Mântuitorului, nu l'aș fi lăsat să zacă în ieslea dobitoceană, în pale umede și țo mizeria din Vitleem. L'ași fi adus la mine, l'aș fi sălăsluit în casă și tot ce este mai bun al meu toată inima și tot sufletul mi l'aș fi pus pentru dânsul.

Dară nu este lipsă că nol să sim fost în Vitleem, uoil să'l sim adus în casă și sălăsul nostru. Dorința noastră să poate împlini și astăzi și pre acest nou născut îl putem avea și mai ușor și sigur la noi prin grația Sa. Pre calea aceasta poate să vină și să se pogoare astăzi și totdeauna la noi să locuască cu noi și în tot momentul Să'l putem servi cu cea mai profundă reverență, dacă'l primim în inima noastră căci el zice: „*La cel ce mă iubește, să vin cu Tatăl meu, și voi mă luăm lăcaș la Dânsul*“.

Eată deci că dragostea Istru El este mijlocul și calea, prin ea poate veni la noi, poate locul în toate zilele cu noi. Pentru aceea numește Apost. Inima creștinului „*lăcaș și templu al Duhului sfânt*“. Și nu trebuie să ne indolim, nici să desperam, că El n'ar putea locul între noi pentru că creștinul îl poate primi în cortul său oricând prin sf. talne ce să aduc Lui ca jertfă pre sf. altară și să împărtășesc creștinilor în forma de pâne și vin. Prin aceste talne ne unim cu el, „*ca să fie întru noi și noi întru el*“ căci el zice: „*Cel ce mânâncă trupul meu și bea sângele meu, eu voi rămânea întru el și el întru mine*“.

Eată deci mijlocul cel mai sigur și eficace pentru dobândirea Mântuitorului și venirea și rămanerea întru noi!

Ear al 3-a mijloc și mod de a veni Mântuitorul la noi este a 2-a Sa venire și care venire se va întâmpla în momente mai înfricoșate cum ne spune sf. Evanghelie de azi. Pământul va fi cuprins de un nor mare de foc și va fi prefăcut în praf și cenușă, fiind lumea aceasta numai lăcașul nostru timpural și pentru aceea odată trebuie să aibă sfârșit. Risipirea și nimicirea lumii, însă se va întâmpla într'un mod înfricoșat. Soarele se va întuneca, luna nu va mai da lumină el, și ambele se vor schimba în sânge, stelele vor cade ca tot atâtea fulgere din cer pre pământ și toate temeljile ceriului se vor cutremura. Cutremuri groaznice de pământ vor urma și în multe locuri vulcanele și vor deschide larg craterele lor, marea cu valurile ei se va schimba într'o înspăimântătoare ferbere, toate furtunile se vor desfășuri, urlete săbatice de nou vor acoperi văzduhul, fulgere înfricoșate și printre acestea fenomene înflorătoare se vor arăta, toate vor fi într'o stare groaznică, înspăimântătoare.

În aceste vălmășeli, morții vor ieși din mormânturi și corpurile inviate se vor împreună cu sufletul lor,

căci înaintea Dreptului Judecător trebuie să apară atât sufletul cât și corpul, spre a primi resplata merită. Corpul e aici pre pământ un bun prieten al sufletului căci împărtășește cu acesta bucuria și suferința. Mai e el și unealta sufletului și are parte din tot ce face și dorește sufletul. Ușor este de înțeles deci, că corpul vecinic este împreunat cu sufletul și are soartea și destinul lui. Sufletele ce pogoară din ceri luminează și lucesc ca stelele și soarele, corporile ce lez din iad sunt diformate și scărboase, sunt monstre. După învarea corporilor să pogoară Isus Christos din ceri „*cu mărire și putere mare*“. Ca semn al recumpărării are în mâna sfânta cruce însoțit fiind de toți îngerii și sfintii săi. „*Si filul omenesc va veni pre nourii cerului*“ și se va apoi pre tronul măritii Sale și se vor prezenta înaintea lui toate semințile și națiunile pământului și vor fi judecate de dânsul. Cercetarea și investigarea Sa va fi de scurtă durată, nu va avea lipsă de mărturii, căci conștiința, inima flegăduia îl este Lui ca o carte deschisă și Va ști, că flegare ce are ascuns în cele mai ascunse coturi ale înimii sale și ce a păcatuit. Aici nu va mai fi secret nici ascunzișuri, nu va primi minciuna nici scuză. Lumea va fi despărtită în două părți. În dreapta Judecătorului vor sta Drepți, în stânga vor fi așezăți păcătoșii. Atunci Isus Christos cu multă prudentă și muștrare va aduce păcătoșilor amioane de grație trimisă și adusă lor în lume, pre carea ei a nesocotit, de nemulțumirea cu carea să arătat ei față de bunătățile Dumnezeestii și cu cuvinte aspre îl va mustra. „*Duceți-vă dela mine păcătoșilor în focul cel vecin*“. Ear celor de Dreapta lăudând înținta vlaea și toate înreprinderile lor din viață, cu cuvinte blânde și părintești îi va măngăia zicând: *Veniti binecuvântați părintelui meu, de moșteniți împărația mea, carea s'a gătit voulă dela înțemeerea lumi, căci am fost flămând și m'at dat de mâncare, am însetat și m'ati adepăt, strein și m'a-ți primi, gol și m'at îmbrăcat, bolnav și m'at cercetat, în temniță și af venit la mine*. (Mt. 26 31.)

Adeca voi în viață să împlinăți faptele milie trupei cu zel și cu multă bunăvolință, ear acela facându-se a nu le ști, nu le-a împlinit.

Celor Drepți va deschide apoi larg porțile împăratiei Dumnezeestii, și ca sfinti aleși vor intra prin ele.

Eată așa va fi a 3-a sa venire la noi!

Și O Doamne! la aceasta a ta ultima venire, de am putea afia grația ta în naintea scaunului Tău!

Și aceasta să fi putința noastră.

De aceea să sim învățători lui sinceri, să umbâm cu sărăguină în poruncile Sale, ca la aceasta să se ultima venire la noi să fie îndurat Judecător, spre a ne deschide porțile împăratiei cerurilor facându-se fil lui și petrecând în veci cu dânsul în a sa vecinică mărire și strălucire.

A Iana
preot.

De ale „Asociației A. Șaguna”

In ziua de 13 August a.c. preoțimea desp. Radna a „Asociației A. Șaguna” să întrunit la Adunare generală, în centrul protopopiatului, cu ocaziunea împărtășirii preoților, din postul Adormirii Maicii Domnului.

Ca și natura însetată după ploae, aşă preoțimea a alergat cu sete, ca să-l-a noui puteri în luptă ce trebuie să ducă în mijlocul credincioșilor, contra răului zilelor de azi.

Înăne adunați în sf. biserică, unde duhovnicul tractual C. Popescu, ca un adevărat părinte, ascultă mărturisirea fiecărui preot, împarte, mai apoi la ora 9 se oficiază Sf. liturghie.

La priceasnă tînărul preot din Conop A. Raica își rostește predica ocazională, scoțind la iveală păcatele de azi, când în locul obiceiurilor bune din trecut, se aşează tot mai mult obiceiurile strelne de neamul și legea noastră. În acest haos stă preotul cu pilda vieții sale familiare și cu știința sa, unde trebuie să facă să dispară obiceiurile rele și să se reîntroneze trecutul. În măsura în care preotul este înzestrat cu calități bune, în măsura aceia vor fi și credincioșii săi.

La ora 11 președ. C. Popescu prințo cuvântare plină de învățături deschide ședința adunării desp., apoi se trece la ordinea zilei, cînd se raportă despre activitatea cercurilor religioase în anul expirat. Au tînuit 11 ședințe cu tot atâta predici și conferințe pentru popor. Cu ocaziunea acestor ședințe preoțimea împarte gratuit în popor broșuri de propagandă religioasă culturală, cumpărate din fondurile cercurilor religioși unde nu sunt astfel de fonduri d.e. În cercul Radna, preoții din al lor propriu cumpără aceste broșuri și le împarte gratuit între credincioșii.

Acetea toate sunt dovezi, că preoțimea nu crucează nică o jertfă când este vorba de evanghelizarea și ridicarea culturală a mulțimii.

Se desbat apoi diferite chestiuni curente, se primesc în Asociație noi membri, preoții noi veniți în tractul nostru. Se fac apoi unele propunerile cu privire la uniformizarea cultului și a căutărilor bisericești; carl toate contribuie la ridicarea religioasă morală atâtă preoțimii, cât și a credincioșilor.

Mulțumind lui D-zeu, că ne-a ajutat de am putut realiza acest spor, ne-am depărtat cu toții cu promisiunea, ca în viitor vom cerceta fiecare parohie din cercul nostru relig. cel puțin odată pe an, ca după putință să dăm tuturor învățăturile necesare, pentru a putea face față multor ispite, ce li-se pun în cale, în această lume, fiind pătruși de cui. ap. Pavel II Tim. 4. 5: „Insă tu fil treaz în toate, suferă răul, fă lucru de bine-vestitor, fil cu toată inima la slujba ta”.

Raportor.

Mulțumita Publică.

Societatea Tinerimel Studioase "Sfântul Gheorghe" din Ineu, jud. Arad, aduce și pe această cale călduroase mulțumiri tuturor acelor stimăți Domnilor carl pe lângă toate greutățile actualității și-au adus aminte și de acela, carl mănași de avântul tineresc, au căutat să satisfacă cerinții de culturalizare.

Pentru încurajerile și sprijinul moral ca și pentru sprijinul material trecut vestește așteptările noastre mulțumim Domnilor: Dr. Vasile Voșinariu, Ioan Georgia, Dr. Gheorghe Horașiu, Dr. Iancu Hențiu, Ioan Cociuban preot, Dr. Petru Faur, Pavel Dărlea, Eugen Feier, Dr. Ernest Balogh, Gheorghe Belea Teodor Dan, Dr. Kolin Jakob, Dr. Ioan Pop, Stepici Constantin, Ioan Philimon, Traian Hedeșan, Satu Georgia, Holicska Desideriu, Oanea Aurel, Romulus Popa, Ioan Câpraru, Dr. Cornel Sorban, Ioan Barbu, Gallik Gustav, Dr. Rudolf Fekete, Ignatie Verteș, Stefan Horvat, Dimitrie Belea, Gheorghe Burca, Stepici Gheorghe, Păsăra Antone, Bitang Ioan Bobac, György Leopold, D-na Bonita Mărluță, Traian Raciu, Dr. Szabo Eugen, Mesaroș Teodor, Nagy Pavel, Teodor Bătrina, Horga Adam, Ioan Bugariu, Stepan Dragoș, Moldovan Dumitrie, Moldovan Gheorghe, Isau Jușca și Pavel Făgăraș.

Cu acest sprijin vom putea continua programul nostru de muncă, prin care să se realizeze cel puțin în parte idealul cultural al „Societății. Sf. Gheorghe,

Diferite cugetări.

(Din volumul — cu acest titlu — care va apărea în curând).

India. Suferința este primul lucru pe care omul ar trebui să-l învețe.

Anglia. Omul este un ucigaș dacă răspînsește timbul fără să muncească.

Olanda. O zi de neactivitate obosește ca o noapte de nesomn.

Arabia. Făgăduiala este o datorie care trebuie achitată.

Belgia. Judecă pe aproapele tău în mod crutător

America. Munca și veselia sunt talismanele norocului.

Palestina. Acela care neagă existența lui Dumnezeu este ca și acela care ar zice că n'a avut tată.

Culese și traduse de:
Preot hagiul Gr. D. Cruceanu.
Doctorand. Direct. „Seminarul Cernica"

Bibliografie.

Apostolii satelor. — *Părintele-profesor C. Turcu din Arad*, ne este binecunoscut numai prin desele predici lăunute în catedrala din Arad, ci și prin scrisul său.

Piesa teatrală „Apostolii satelor” din Biblioteca creștinului ortodox No. 43—44, scrisă de C. Sa e actuală și de interes pentru subiectul ce tratează: propaganda sectară din comuna Crișeni și stavila ce o pune, sau contra acțiunea preotului Tudor.

Mijloacele de apărare și atac deseori, sunt: societatea tinerimel „Sfântul Gheorghe” și ceva nou în activitatea pastorală.. „apostolii mireni...” călăra caraturi bine instruși de preotul Tudor, cari și el cu S. Scriptură combat năvala sectară, cum spune baba Lena: „ce bine este acolo, unde preotul este ajutat la munca sa, la apostolat, de cet buni ai satului”.

Învățătorul Istrate — mâna dreaptă a preotului — nu numai că este un harnic conducător de cor, ci și adevaratul suflet a soc. „Sfântul Gheorghe”.

Pe prasnicul Bunelvestiri era plănuț un atac din partea sectarilor în comună: declarația de trecere la sectari a lui Onuțu și botezul lui, cu fanfare și mult alălu.

Atacul „planul păcătos ce s'a urzit în acel cui de nelegături, care este cărcima l. Sloim” îsbuit pe dos Lisandru predicatorul se spovedește și cuminează, în loc de propagandă și botez, zarvă și bătăie, cum i se vestește pă. Tudor (pg. 54).

„Părinte, s'au încăierat vălenii cu ai noștri. Pe mătușa lui Lisandru au bătut-o pocăință, de au lăsat-o lată, fiindcă v'a dus să-l cuminecați..... Am pus crănicul să sună clopotul.... Privîți cum se bat....

Aceasta piesă se recomandă — model — preotilor satelor noastre și cu deosebire învățătorilor noștri, căci ei au fost până aci „apostolii mireni” ai bisericilor strămoșești. „E firesc să nu stăm cu mâinile în sân” în fața sectarismului, zice P. S. Sa Di Episcop în Precuvântarea acestei cărți, și în fiecare sat să nu lipsească această piesă din programa cercurilor religioase și culturale sau a sărbătorilor naționale. D.

*
* *

Ecou literar:

S'a pus sub, presă, ediția II-a din lucrarea: Ierusalimul cu înprejurimile sale. Prin locurile Sfinte unde s'a născut, a patimit și a fost înmormântat Mântuitorul lumii, de Preot: Grivas Dem. Cruceanu Doctorand în teologie și litere. Hagiu. Cuprinzând: Leagănul Creștinăței.

Drumul ce duce spre Cetatea Sfântă. — Biserică St. Gheorghe din Lida. — Turnul din Ramle; Moscheea albă. — Turnul celor 40 de mucenici. — Prin munții Iudei; Grota lui Samson. — În gara Erusalim-

— Poartă Jaffel și Turnul lui David. — Capela Franciscanilor. — Pe drumul patimilor. — Popasurile Mântuitorului. — Arcada Ecce-Homo. — Casa bogatului nemilosiv și coliba săracului Lazăr. — Casa sfintei Veronica. — Poarta judecăței. — Plaça sfântului Mormânt. — Mănăstirea lui Abraham. — Biserica Sf. Mormânt. — Capela Golgota. — Mormântul Domnului. — Biserica Sf. Ana. — Piscina Betseda. — Poarta Mucenicului Ștefan. — Mormântul Malcél Domnului. — Sub poalele muștelui Maslinilor. — În grădina Getsimani. — Mormântul Profetului Zaharia. — Cartierile beduinilor. — Moschela Califului Omar. — Piatra făcătoare de minuni. — Grota cu pietre sfinte — Gaura prin care a trecut Mahomed. — Despre Bastonul lui Moise și Tablele Legei. — Despre Templul lui Solomon. — Zidul de jale. — Bisericile Sf. Jacob și Arhanghel. — Pe creasta muntelui Sionul. — Mormântului lui David. — Prin valea Cedronului și a Hinomului. — Spre ieșea Mântuitorului. — Peștera Sf. Ilie. — Betleem: casa păinelui. — Mormântul Racheli: soția lui Jacob. — Tara Judeei. — Biserica Nașterei. — Grota laptelei. — Către zidurile Jerichonului. — Betania: satul lui Lazăr. — Cetatea Jerichonului. — Pe coasta dealului Corantania. — Casa vameșului Zacheu. — Mănăstirea Sf. Ioan Botezătorul. — Apa Jordanului. — În fața Măriei Moarte. — Locul Sodomei și Gomorei.

Inscrierile se fac la preotul Cruceanu, dela Biserica Cernica, Ilfov.

Consiliul Eparhial Ortodox Român a'l Aradului.

No. 4516—1928.

Ordin-circular.

În conformitate cu ordinul Onor. Minister de Finanțe, Casa Generală de Pensuni Nr. 21.562—1928 invităm Onor. preoțime să dea Primăriei comunule tot concursul pentru ca pensiunile invalidilor de război să se poată achita regulat.

Arad, 22 August 1928,

Consiliul eparhial ort. rom.

Licitație minuendă.

Pentru renovarea S-tel. biserici ort. rom. din Tisa jud. Arad să publică licitație pe ziua de 9 Sept. a. c. ora 12 a. m. în localul școalei primare din loc pe lângă următoarele condiții:

1. Prețul de strigare e

2. Licitanții vor depune înainte de începerea licitației 10% din prețul strigării vadiu de garanță în numerar ori în libel de depunere,

3. Devizul de spese se poate vedea la oficiul parohial din Tisa.

4. Consiliul parohial își rezervă dreptul să dea la întreprindere lucrările acelui în care va avea mai multă încredere.

5. Licitanții nu pot pretinde nici un fel de spese pentru participare.

Tisa la 26 August 1928.

Consiliul parohial ort. rom;

Circulară.

- cătră Onorații membrii ordinari și adhoc protopopești (sinod protopopesc) a tractului Birchis.

In baza numirei din partea Veneratului Consiliu eparhial sub Nr. 2774 | 1928 de comisar eparhial pentru conducerea actului alegerei de protopresbiter al noului protopopiat Birchis și în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în Art. 15, 16. din Regulamentul pentru procedură la alegerea de protopop, precum și în Art. 69, 70. din Statutul pentru organizarea bisericei ort. române, prin aceasta convoc adunarea protopopească electorală în ședință extraordinară pentru efectuarea alegerei de protopop al noului tract Birchis pe Marti în 18 Septembrie a. c. la orele 9 a. m. în sfânta biserică ort. română din Birchis.

Actului de alegere va premerge sfânta liturgie împreunată cu chemarea sfântului Duh Lipova, la 18 Augut 1928.

*Fabriciu Manuila
protoiereu, comisar eparhial.*

2—3

INFORMATIUNI.

Personale: Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa după o lună de recreație petrecută la băile Borsec, în ziua de 30 I. c. s'a întors la Reședință deplin sănătos. Intru mulți ani, Stăpâne!

Părăstas. Duminică la 19 Aug. a. c. în Catedrala din Arad, asistând familia și numeroși cunoșcuți s-au, înălțat rugăciuni ploase pentru odihna sufletului reposatelor Aurora Popovici, neînțata soție a Prea Cuc. Părinte Alexiu Popovici paroh. în Arad Să-i fie somnul în!

Alarmantă știre de întinărire. Presa mondială, lansează știrea, că un profesor de medicină din apus a cărui nume î-mi scapă, a adus din Indiil o plantă cu frunze lătărețe pentru a o cultiva în apus; din a carei frunze consumând zilnic câte două, semenii noștri senili, de 80 de ani, revin la energiile tinerești, la vîrstă de 40 ani. Deocl Voronov și străduința lui de a prăsi căt mai multe maimute — e fără nolimă.

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad 7757.

CONCURSE

Pentru înăpînirea parohiei de cl. III. Vășoala, tractul ppt. Buteni, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Beneficiu.

1. Sesia par. 32 jngh. parte arător parte fânaț.
2. Casa parohială.
3. Bir și ștole legale.
4. Întregire de salar dela stat.

Alesul va plăti impozitele către stat și comună după beneficiul său. Va catehiza și va predica regulat.

Reflectanții trebuie să se prezinte la Vășoala pentru serviciul divin — rituale și oratorie.

În înțelegere cu F. Roxin ppt.

Consiliul Eparhial Ort. Rom.

—□—

1—3

Pentru înăpînirea parohiei de cl. III. din Moneasa se publică concurs cu termen de 30 zile socotite dela prima publicare în organul oficios.

Beneficiile parohiei:

1. 3 jughere pământ, fânaț la deal.
2. Ștole legale.
3. Birul legal.
4. Întregirea de salar de stat.

Alesul este obligat a predica regulat, a catehiza și a-și achita impozitele după beneficiul său.

Cererea de concurs adresată consiliului parohial, este a se înalța oficiului protopresbiteral din Buteni. Reflectanții sunt obligați a servi odată în biserică din Moneasa și a cuvânta în timpul concursului.

Reflectanții din altele dieceze pot recurge numai cu consenzul Episcopul nostru diecezan.

Cmitetul parohial ort. rom. Moneasa.

În înțelegere cu Florian Roxin protopresbiter.

—□—

1—3

Se publică concurs cu termen de 30 zile pentru înăpînirea parohiei de cl. III-a din Neagra.

Dotație: 1., Sesie parohială din 16 jugh. plus 16 jugh. Întregire prin ref. agrară.

2. Ștole legale în vigoare pentru tractul Buteni.
3. Birul legal, luat în concurs din oficiu cum reese. Cons. Ep. Nr. 3495—928.
4. Întregirea dotației dela Stat.

Reflectanții trebuie să se prezinte în biserică din Neagra în timpul concursual, iar cererile de recurs adresate Consiliului eparhial să se trimîtă oficiului protopopesc ort. rom. din Buteni. Reflectanții din alte dieceze vor anexa la cererea de concurs literile demisionale și act despre consensul Chiriarhului nostru diecezan de a putea recurge la aceasta parohie.

Consiliul parohial în înțelegere cu F. Roxin ppt.

—□—

2—3

Redactor responsabil: SIMION STANA,

Cenzurat: Prefectura Județului.